

Elektronik Para ve Ödeme Kuruluşlarının BSMV Mükellefiyeti Hususu Netleşti!

Özet

24.03.2017 tarihinde Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Vergilendirilmesine İlişkin Rehber Taslağı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinde yayımlandı. Rehber Taslağı, Girişim Sermayesi Yatırım Fonu ("GSYF") yatırımcılarının vergilendirilmesine ilişkin olarak öteden beri tartışılan hususlarda Gelir İdaresi'nin görüşünü yansıtmaya açısından önem arz ediyor. Rehber Taslağı'nda yatırımcıların Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 67. maddesi uyarınca tevkifat suretiyle vergilendirileceği vurgulanırken, GSYF yatırımcılarından BSMV mükellefi olanların GSYF'lerden ettikleri gelirlerin BSMV'e tabi olduğu belirtiliyor.

Kapsam

I. Giriş

İlgili Tebliğ ile, 20.06.2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ("Kanun") uyarınca, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan ("BDDK") alınan faaliyet izni ile faaliyet gösteren ve bu Kanun hükümlerine göre faaliyette bulunan elektronik para ve ödeme kuruluşları ile bu kuruluşların (sanal pos hizmetleri, elektronik para ihracına ilişkin ödeme hizmetleri, para havalesi hizmetleri, mobil ödeme hizmetleri ve fatura ödemelerine aracılık hizmetleri faaliyeti ile uğraşan kuruluşlar gibi) şube veya temsilcilerince yapılan ödeme hizmetlerinin Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi ("BSMV") açısından durumu düzenlenmiştir.

Tebliğ'de elektronik para ve ödeme kuruluşları tarafından verilebilecek hizmetler bazında ayrı ayrı vergi ve matrah konularına değinilmiştir.

II. BSMV Mükellefiyeti ve Matrah

87 Seri No'lu Gider Vergileri Tebliği'nde de açıklandığı üzere, bankerler tarafından yapılan işlemlerin BSMV'nin konusuna girebilmesi için;

- i) İşlemin banka muamele ve hizmeti olması,
- ii) İşlemin esas iştiğal konusu olarak yapılması (Esas iştiğal konusundan kasıt, işlemin ilgili kanunlar uyarınca verilen yetki veya izin ile yapılabilecek işlemler olmasıdır)

şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, ödeme hizmetleri faaliyetlerinde bulunmak üzere,

BDDK'nın yetki ve izniyle faaliyetlerini sürdüren söz konusu kuruluşların faaliyetlerini esas iştiğal konusu olarak gerçekleştirdiği tabidir. İlgili Tebliğ'de BDDK denetimine tabi olarak gerçekleştirilen ödeme hizmetlerinin, Gider Vergileri Kanunu'nun 28.maddesi kapsamında banka muamele ve hizmetleri niteliğinde olduğu ifade edilmiş ve BDDK'dan lisanslı **elektronik para ve ödeme kuruluşlarının "banker" sıfatıyla BSMV mükellefi oldukları** ifade edilmiştir.

Söz gelimi, elektronik parayı ihraç eden kuruluşun sadece kendi mağaza ağında, sadece belirli bir mal veya hizmet grubunun satın alınmasında veya yapılan bir anlaşma sonucunda sadece belirli bir hizmet ağında kullanılabilen ön ödemeli araçlar bu Kanun

kapsamı dışında sayıldığından BSMV mükellefiyeti oluşmayacaktır. Bu bağlamda, KDV mükellefiyetinin oluşacağı sonucuna ulaşılmaktadır.

Uygulamada elektronik para ve ödeme kuruluşlarının KDV mükellefi mi yoksa BSMV mükellefi mi olduğu tartışılmalı bir husustur.

İlgili Tebliğ ile Mali İdare, 87 Seri No'lu Gider Vergileri Tebliği ve geçmişte vermiş olduğu özelgelere paralel olarak BDDK yetki ve izniyle gerçekleştirilen ödeme hizmetlerinin, bankacılık muamele ve hizmeti niteliğinde olduğunu ifade etmekte ve mükellefiyet konusundaki tartışmaları noktalamaktadır.

İlgili Tebliğ kapsamında değinilen bir başka önemli husus ise matrahın nasıl hesaplanacağıdır. Söz konusu Tebliğ'de elektronik para ve ödeme kuruluşu tarafından ödeme hizmeti kullanıcısına verilen hizmet nedeniyle tahsil edilecek komisyon, ücret vb. tutarlarının **tamamının** BSMV matrahını oluşturduğu belirtilmiştir.

Öte yandan; tahsil edilen komisyon tutarının yurtiçinde veya yurtdışında yerleşik bir kuruluşa aktarılmasının matraha etki etmeyeceği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, diğer mükelleflere işlemle doğrudan ilişkili olarak hesaplanıp işlem başına aktarılan bir komisyon tutarı olması halinde bu tutarın lehe alınan paranın hesabında işlem maliyeti olarak dikkate alınabileceği belirtilmektedir. Diğer bir ifade ile Tebliğ kapsamında BSMV matrahı açısından komisyon paylaşımı yönteminin uygulanabilirliği Tebliğ düzeyinde düzenlenmektedir. Tebliğ kapsamında komisyon paylaşımının uygulanabilmesi için;

- (i) İşlem ile doğrudan bağlantılı bir komisyon tutarı bulunması,
- (ii) Bu komisyon tutarının işlem anında ortaya çıkması ve işlem anında net olarak hesaplanabilmesi gerekmektedir.

Doğrudan bağlantılı bir işlemin varlığı söz konusu değilse, ilgili kurum bünyesinde tüm komisyon tutarlarının BSMV'ye tabi tutulması gerekmektedir.

Komisyon paylaşan taraf kuruluşlardan herhangi birinin BDDK lisansına sahip olmaması halinde, lisansı bulunmayan tarafın lehine kalacak komisyon geliri KDV'ye tabi olacaktır.

III. Yürürlük Tarihi

Tebliğ yayım tarihini izleyen ay başından (1 Nisan 2017) itibaren yürürlüğe girmiştir.

IV. Hali Hazırda KDV Mükellefiyeti Tesis Ettirenlerin Durumu?

Tebliğ ile birlikte, geçmiş dönemde söz konusu kuruluşların BSMV mükellefiyeti mi yoksa yalnızca KDV mükellefiyeti mi tesis ettirmesi gerektiğine ilişkin açıklık olmadığından, bazı ödeme kuruluşları yalnızca KDV mükellefiyeti tesis ettirmiştir. Tebliğ'de, elektronik para ve ödeme kuruluşları tarafından ilgili Tebliğ'in yürürlüğe girmesinden önce ödeme hizmetleri faaliyetleri dolayısıyla açılan sürekli **KDV mükellefiyet kayıtlarının Tebliğin yayımını izleyen ay sonuna kadar (2017 yılı Nisan ayının sonu) kapatılması gerektiği** belirtilmektedir.

Bu bülten hakkında daha detaylı bilgi almak için aşağıdaki kişilerle temasa geçebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Umurcan Gago, Ortak

PwC Vergi ve Hukuk Hizmetleri

Tel: +90 (212) 326 6098

E-mail: umurcan.gago@tr.pwc.com

Emre Akarkarasu, Kıdemli Müdür

PwC Vergi ve Hukuk Hizmetleri

Tel: +90 (212) 326 6919

E-mail: emre.akarkarasu@tr.pwc.com

Barış Yalçın, Direktör

PwC Vergi ve Hukuk Hizmetleri

Tel: +90 (212) 326 6536

E-mail: baris.yalcin@tr.pwc.com

Barış Hınçal, Kıdemli Müdür

PwC Vergi ve Hukuk Hizmetleri

Tel: +90 (212) 326 6814

E-mail: baris.hincal@tr.pwc.com

